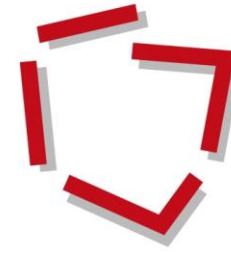

W jakim kierunku powinna rozwijać się interwencja kryzysowa?

Propozycje zmian legislacyjnych
przygotowane przez Biuro Związku
Powiatów Polskich

Bernadeta Skóbel, 30 czerwca 2020 r.

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

**Ośrodek
Interwencji
Kryzysowej
i Poradnictwa**

Cele inicjatywy legislacyjnej

Umożliwienie realnego funkcjonowania interwencji kryzysowej, łatwo dostępnej dla mieszkańców przy zapewnieniu powiatom środków finansowych na realizację tego zadania.

Czego nie chcemy:

- Nie chcemy ingerować w sprawdzone w terenie różne modele organizacji interwencji kryzysowej?

Zmiana art. 47 ustawy o pomocy społecznej

art. 47 otrzymuje brzmienie:

1. Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób lub rodzin zagrożonych lub będących w stanie kryzysu oraz działań na rzecz społeczności lokalnej mających na celu zapobieganie powstania kryzysu.
2. Kryzys jest stanem dezorganizacji, w którym człowiek, rodzina lub społeczność staje w obliczu zniweczenia ważnych celów życiowych lub głębokiego zaburzenia swego cyklu życiowego i metod radzenia sobie z czynnikami stresującymi.
3. Klientem interwencji kryzysowej może być osoba lub rodzina bez względu na dochód.

Zmiana art. 47 ustawy o pomocy społecznej c.d.

4. Zadania z zakresu interwencji kryzysowej obejmują:

- 1) indywidualną pomoc interwencyjną dla klienta obejmującą:
 - a) diagnozę kryzysu;
 - b) identyfikację problemów źródłowych;
 - c) wspólne formułowanie planu działania na rzecz rozwiązania kryzysu akceptowane przez klienta;
 - d) towarzyszenie i monitorowanie rozwiązywania kryzysu i powrotu klienta do równowagi;
- 2) podejmowanie na rzecz klienta i za jego zgodą działań pomocowych;
- 3) w sytuacjach uzasadnionych udzielenie klientowi schronienia do 3 miesięcy;
- 4) udzielanie wsparcia organom administracji publicznej w sprawach zarządzania kryzysowego w rozumieniu ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;
- 5) informowanie o usługach świadczonych przez organy władzy publicznej oraz podmioty o których mowa w art. 2 ust. 2, w szczególności dotyczących:
 - a) udzielania świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym świadczeń gwarantowanych w zakresie opieki psychiatrycznej.
 - b) profilaktyki uzależnień;
 - c) pomocy społecznej;
 - d) wsparcia rodziny.

Zmiana art. 47 ustawy o pomocy społecznej c.d.

5. Zadania z zakresu interwencji kryzysowej mogą obejmować w szczególności:

- 1) prowadzenie terapii indywidualnej dla klienta interwencji kryzysowej;
- 2) prowadzenie telefonu wsparcia;
- 3) tworzenie grup wsparcia;
- 4) udzielanie konsultacji, szczególności mających na celu profilaktykę kryzysu;
- 5) aktywizację wsparcia społecznego środowiska lokalnego;
- 6) promocję zdrowia publicznego.

Komentarz: Do ewentualnego dodania przepis wprost umożliwiający realizację innych zadań przez OIK.

Nowy art. 47a

1. Powiat realizuje zadania, o których mowa w art. 47 przy pomocy ośrodka interwencji kryzysowej.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3-4, ośrodkiem interwencji kryzysowej jest jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 25.
3. W przypadku gdy zadania interwencji kryzysowej wykonuje powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się ośrodek interwencji kryzysowej.
4. Powiat może zawrzeć porozumienie z innym powiatem w sprawie powierzenia prowadzenia ośrodka interwencji kryzysowej, na zasadach określonych w art. 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Komentarz:

W przypadku miast na prawach powiatu do ewentualnego rozważenia dodanie przepisu, z którego będzie wynikała wprost możliwość funkcjonowania OIK w ramach centrów usług społecznych, nawet jeżeli MOPR będzie odrębną jednostką organizacyjną.

Nowy art. 47b

1. Ośrodek interwencji kryzysowej współpracuje z jednostkami pomocy społecznej, powiatowym urzędem pracy, sądami, policją, podmiotami leczniczymi, jednostkami państwowego ratownictwa medycznego, szkołami i placówkami oświaty, służbą więzienną oraz podmiotami, o których mowa w art.2 ust. 2.
2. Za zgodą klienta interwencji kryzysowej ośrodek interwencji kryzysowej może żądać od innych organów, jednostek i instytucji informacji o kliencie interwencji kryzysowej.

Nowy art. 47c

1. Do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowych programów rozwoju interwencji kryzysowej stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych.
2. Program rozwoju interwencji kryzysowej zawiera w szczególności:
 - 1) analizę potrzeb społeczności lokalnej w zakresie interwencji kryzysowej w oparciu o diagnozę, o której mowa w art. 16b ust. 2 pkt 1.
 - 2) wyznaczenie kierunki pracy w obszarze interwencji kryzysowej;
 - 3) informacja o posiadanych zasobach własnych;
 - 4) informacja o lokalnych zasobach możliwych do wykorzystania w interwencji kryzysowej, z uwzględnieniem interdyscyplinarnego charakteru zadań.

Nowy art. 47d

1. Ośrodek interwencji kryzysowej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej:
 - 1) sześciu interwentów kryzysowych na obszar działalności ośrodka interwencji kryzysowej obejmujący do 100 tysięcy mieszkańców;
 - 2) na obszarze działania ośrodka interwencji kryzysowej powyżej 100 tys. mieszkańców sześciu interwentów na 100 tysięcy mieszkańców oraz dwóch na każde rozpoczęte 50 tysięcy mieszkańców.
2. Praca interwenta kryzysowego jest wykonywana w ramach stosunku pracy.
3. Interwentem kryzysowym może być osoba która:
 - 1) posiada:
 - a) wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauki o rodzinie oraz program tych studiów zawierał moduł poświęcony psychologii kryzysu lub interwencji kryzysowej lub
 - b) wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauki o rodzinie oraz ukończyła szkolenie z psychologii kryzysu lub interwencji kryzysowej.
 - c) wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku uzupełnione studiami podyplomowymi na kierunku interwencja kryzysowa.
 - 2) wypełnia obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;
 - 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe i nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

Nowy art. 47d c.d.

4. Do zadań interwenta kryzysowego należy w szczególności:
 - 1) udzielanie pomocy klientom;
 - 2) monitorowanie sytuacji klientów;
 - 3) prowadzenie dokumentacji klientów;
 - 4) współpraca z jednostkami i podmiotami o których mowa w art. 47b.
5. Interwent kryzysowy ma prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie jego kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.
6. Interwent kryzysowy wykonując czynności w ramach swoich obowiązków, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

Nowy art. 47d c.d.

6. Starosta może wydać legitymacje służbowe dla interwentów kryzysowych wykonujących czynności służbowe na terenie powiatu.
7. W przypadku, o którym mowa w art. 47a ust. 4 legitymacje służbowe dla interwentów kryzysowych może wydać starosta powiatu, któremu powierzono prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej.
8. W przypadku wydania przez starostę legitymacji służbowej jest ona dokumentem identyfikującym interwenta kryzysowego oraz potwierdzającym jego uprawnienia wynikające z przepisów niniejszej ustawy.
9. Starosta może upoważnić, w formie pisemnej, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu do wydawania legitymacji służbowych.
10. Interwent kryzysowy przy wykonywaniu czynności służbowych okazuje legitymację służbową, o ile została wydana.
11. Minister właściwy do zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, program i wymiar zajęć dydaktycznych szkolenia o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b, oraz wymagania dotyczące kadry dydaktycznej prowadzącej te szkolenia, kierując się koniecznością odpowiedniego przygotowania interwenta kryzysowego do wykonywania zadań wynikających z ustawy.
12. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej, o której mowa w ust. 7 i 8, uwzględniając potrzebę identyfikacji osoby zatrudnionej na stanowisku interwenta kryzysowego.

Nowy art. 47e

1. W przypadku wszczęcia przeciwko interwentowi kryzysowemu postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, zawiesza się go w pełnieniu obowiązków do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.
2. W okresie zawieszenia, o którym mowa w ust. 1, interwent kryzysowy otrzymuje połowę przysługującego mu wynagrodzenia.
3. W przypadku umorzenia postępowania karnego albo wydania wyroku uniewinniającego interwentowi kryzysowemu wypłaca się pozostałą część wynagrodzenia; nie dotyczy to warunkowego umorzenia postępowania karnego.
4. W przypadku umorzenia postępowania karnego albo wydania wyroku uniewinniającego, okres zawieszenia wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze; nie dotyczy to warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Nowy art. 47f

W postępowaniu cywilnym dotyczącym klienta ośrodek interwencji kryzysowej jest uprawniony do przedstawienia istotnego dla sprawy poglądu.

Zmiana ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi art. 18(2) otrzymuje brzmienie.

„art. 18(2). 1. Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18(1) oraz dochody z opłat określonych w art. 11(1) wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- i, z zastrzeżeniem ust. 2 nie mogą być przeznaczane na inne cele.
2. 10% dochodów z opłat za zezwolenia, o których mowa w ust. 1 gmina przekazuje do powiatu z przeznaczeniem na realizację zadań interwencji kryzysowej.
 3. Środki, o których mowa w ust. 2 stanowią dochód własny powiatu.”

Zmiana Kodeksu karnego wykonawczego

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy
w art. 43

a) §2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Fundusz jest państwowym funduszem celowym ukierunkowanym na pomoc pokrzywdzonym i świadkom, przeciwdziałanie przestępczości, pomoc postpenitencjarną oraz interwencje kryzysową, którego dysponentem, z zastrzeżeniem §8a jest Minister Sprawiedliwości, zwany dalej "dysponentem Funduszu".”

b) po §8 dodaje się §8a – 8c w brzmieniu:

„§8a. 50% środków Funduszu przekazuje się powiatom z przeznaczeniem na realizację zadań interwencji kryzysowej.

8b. Środki, o których mowa w §8a wojewoda przekazuje powiatom do 20 dnia każdego miesiąca, w wysokości proporcjonalnej do liczby mieszkańców przyjętą według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Ewentualnie zapis gwarantujący określoną pulę środków dla powiatów/miast na prawach powiatu do 100 tys. mieszkańców + podział nadwyżki proporcjonalnie do liczby mieszkańców.

8c. Środki Funduszu przekazane powiatom, stanowią dochód powiatu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zmiana ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

W art. 108 ustawy 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dodaje się ust. 1k - 1m w brzmieniu:

„1k. 2% przychodów Funduszu Pracy przekazuje się powiatowym, z przeznaczeniem na realizację zadań interwencji kryzysowej.

1l. Środki, o których mowa w ust. 1k wojewoda przekazuje powiatom do 20 dnia każdego miesiąca, w wysokości proporcjonalnej do liczby mieszkańców przyjętą według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Ewentualnie zapis gwarantujący określoną pulę środków dla powiatów/miast na prawach powiatu do 100 tys. mieszkańców + podział nadwyżki proporcjonalnie do liczby mieszkańców.

1.m Środki Funduszu Pracy przekazane powiatom, stanowią dochód powiatu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.”

Zmiana ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej

W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej

1) art. 4 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„Art. 4.

1. Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która spełnia jeden z poniższych warunków:

1) nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej;

2) jest klientem ośrodka interwencji kryzysowej.

2. Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej albo, że jest klientem ośrodka interwencji kryzysowej. Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.”

2) art. 8 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się według kolejności zgłoszeń, po umówieniu terminu wizyty. Z ważnych powodów dopuszcza się ustalenie innej kolejności udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Ważnym powodem może być objęcie osoby uprawnionej wsparciem ośrodka interwencji kryzysowej. Kobiecie, która jest w ciąży, udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się poza kolejnością.”

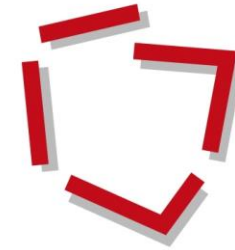
Środki finansowe konieczne do zabezpieczenia działania – sine qua non

Razem 270 mln zł rocznie

- 165 mln Fundusz Sprawiedliwości
- 40 mln Fundusz Pracy
- 70 mln środki z tzw. korkowego

Dziękuję za uwagę

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

**Ośrodek
Interwencji
Kryzysowej
i Poradnictwa**

